

Sztuka
Florencji
w zarysie

Toskania

Florencja (wł. *Firenze*,) – miasto w środkowych Włoszech, nad rzeką Arno, stolica Toskanii i prowincji Florencja, 366 tys. mieszkańców.

Panorama Florencji

Historia Florencji

Miasto założone przez Etrusków, zburzone przez Sullę w 82 p.n.e. Następnie odbudowane przez Juliusza Cezara w 59 p.n.e. jako kolonia dla byłych żołnierzy i nazwane *Florentia*. Zabudowa tego okresu została założona na planie obozu wojskowego. ***Z tego okresu pochodzi zachowany szachownicowy układ ulic.***

Początkowo, w czasach Cesarstwa Rzymskiego, Florencja była ośrodkiem handlu i rzemiosła. W 405 obroniła się przed najazdem Ostrogotów, w 539 uzależniona od Bizancjum a od 541 od Gotów. W 570 została podbita przez Longobardów, którzy z kolei utracili miasto na rzecz Franków. Od 1115 miasto uzyskało status niezależnego miasta, od 1167 weszło w skład Ligi Lombardzkiej, a w 1183 Florencja ogłosiła się komuną miejską.

Od 1115 miasto uzyskało status niezależnego miasta, od 1167 weszło w skład Ligi Lombardzkiej, a w 1183 Florencja ogłosiła się komuną miejską.

Mosty Florencji

Medyceusze faktyczni władcy Florencji

Medyceusze władali Florencją od 1434 do 1737 roku. W tym okresie wywierali ogromny wpływ na kulturę i politykę w Europie.

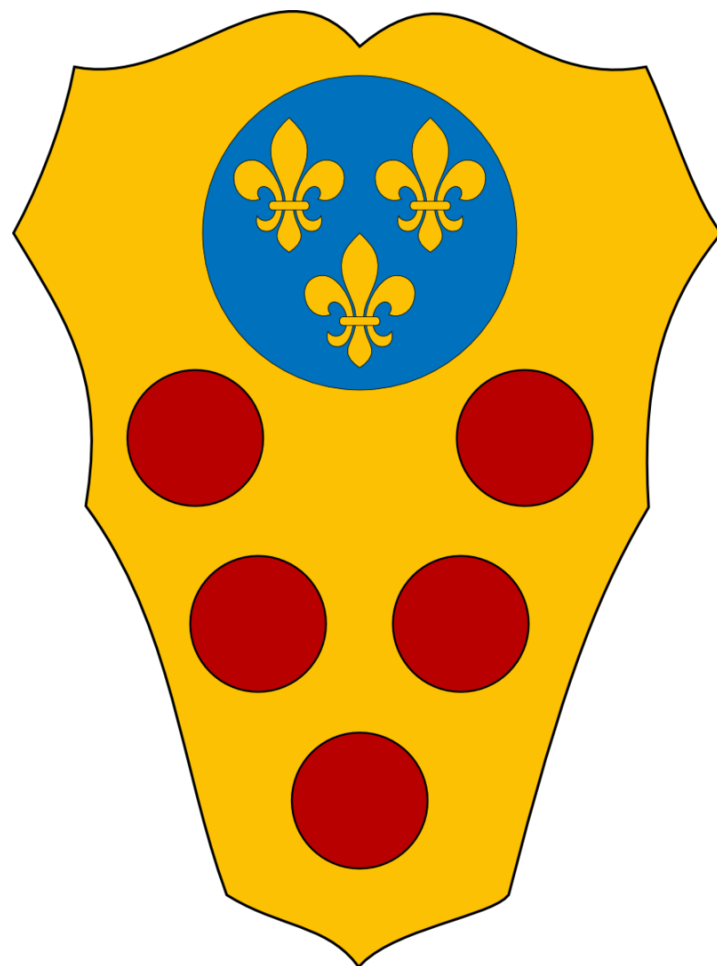
Z rodziny tej pochodziło między innymi

trzech papieży:

Leon X, Klemens VII i Leon XI

oraz królowe:

Katarzyna Medycejskai Maria Medycejska.

3 grudnia 1469 r. po śmierci ojca Piera de'Medici, na czele rodu stanął **Wawrzyniec Medycejski zw. Wspaniałym** (1449-1492), najznamienitszy pośród klanu - polityk, dyplomata, bankier, mecenas sztuki. W jego domu bywali Michał Anioł, Leonardo da Vinci i Botticelli. To pod jego rządami Florencja stała się kolebką Renesansu, który wkrótce miał się rozprzestrzenić po całej Europie.

Za czasów medycejskich powszechne stało się zawieranie sojuszy i ich zrywanie, zabójstwa politycznych przeciwników, nepotyzm i mimo, iż Florencja formalnie była republiką, dzięki bogactwu i zagranicznym powiązaniom ustrój ten stanowił jedynie przykrywkę dla rzeczywistej formy rządów.

Medyceusze żyli w ciągłej obawie przed zamachami na ich zdrowie i życie. (Dlatego wybudowano „Korytarz Vasariego”).

Duomo

Oficjalnie katedra – Duomo, nosi nazwę **Santa Maria del Fiore** i jest dziełem wielu artystów. Budowę rozpoczęto w 1296 r., ale ukończono dopiero sześć wieków później.

Fasada kościoła została wykonana z marmurów: zielonego z Prato, białego z Carrary i czerwonego z Maremmy.

Podobny wygląd ma wspaniała wysoka kampanila zbudowana według projektu Giotto. Tę liczącą 81,5 m wysokości dzwonnice zdobią w dolnej części płaskorzeźby przedstawiające dzieje człowieka: od stworzenia Adama, aż do rozkwitu cywilizacji.

Na szczyt prowadzi 414 schodów, a stamtąd rozpościera się doskonały widok na katedrę i resztę miasta.

Dzwonnica
Giotta

Kopuła katedry

jest projektu Filippo Brunelleschiego,
wykonana z czerwonej cegły, z ośmioma żebrami
z białego kamienia zbiegającymi się u szczytu
zwieńczonego marmurową latarnią.

Zaprojektowana w 1420r. Ukończona została w 1434 r. i
mierzy 45,5 m średnicy. Jest wyjątkową konstrukcją
złożoną właściwie z dwóch kopuł nałożonych na siebie.
(Można wejść w przestrzeń między czaszami kopuł)

Fasada zachodnia Duomo.

Katedra Santa Maria del Fiore. Wnętrze.

Podniebienie kopuły z freskami Giorgio Vasariego.

Ten maluch, gwoździem zatrzymuje Świat na Sąd Ostateczny.

foto://Mrooczki.

Baptysterium florenckie. Strona zachodnia.

Baptysterium strona wschodnia z „Drzwiami Raju”

Battistero San Giovanni – najstarszy budynek usytuowany na Piazza San Giovanni we Florencji. Znajduje się w pobliżu wejścia do katedry Santa Maria del Fiore.

Do baptysterium można wejść przez troje drzwi z brązu. Od południa stanowi je dzieło Andrea Pisana z 1330 roku, przedstawiające sceny z życia Jana Chrzciciela i alegoriami cnót. Od północy to drzwi wykonane przez Lorenzo Ghiberti, nad którym pracował prawie 25 lat, począwszy od 1402 roku. Uwiecznił na nich 24 sceny z Nowego Testamentu. Również drzwi od wschodniej strony świątyni zdobi dzieło Ghiberti, i to najbardziej znane ze wszystkich trzech. To Drzwi Raju, obrazujące 10 scen ze Starego Testamentu wraz z postaciami biblijnymi i współczesnymi twórcy artystami. Lorenzo zakończył ich budowę w 1450 roku.

**Drzwi Gibertiego
wprowadzają do sztuki
nowe wartości
artystyczne.**

**Artysta stosuje tu
perspektywę linearną
w płaskorzeźbie.**

Mozaiki w sklepieniu baptysterium

Ołtarz w apsydzie baptysterium

Ponte Vecchio

Most Złotników (wł. *Ponte Vecchio*, dosł. *Stary Most*) najstarszy z florenckich mostów na rzece Arno.

Został zbudowany z ciosów kamiennych w latach 1335 - 1345 według projektu Neriego di Fioravante i Taddeo Gaddi w tym samym miejscu, w którym postawiono pierwszy, drewniany most już w okresie starożytnego Rzymu.

Pierwotnie na moście stały sklepy rzeźników oraz rybne, później garbarzy. W 1593 roku książę Ferdynand I zarządził ich usunięcie i zezwolił na powstanie w tym miejscu jedynie warsztatów złotników i jubilerów.

W XIV wieku po obu stronach mostu zbudowano niewielkie budynki. W XVI wieku podjęto decyzję o usunięciu handlarzy i utworzeniu warsztatów jubilerskich oraz złotniczych.

Tradycja ta przetrwała do dziś. Na moście znajdziemy liczne sklepy jubilerskie, po zapadnięciu zmroku pojawiają się także inni sprzedawcy i przeróżni artyści.

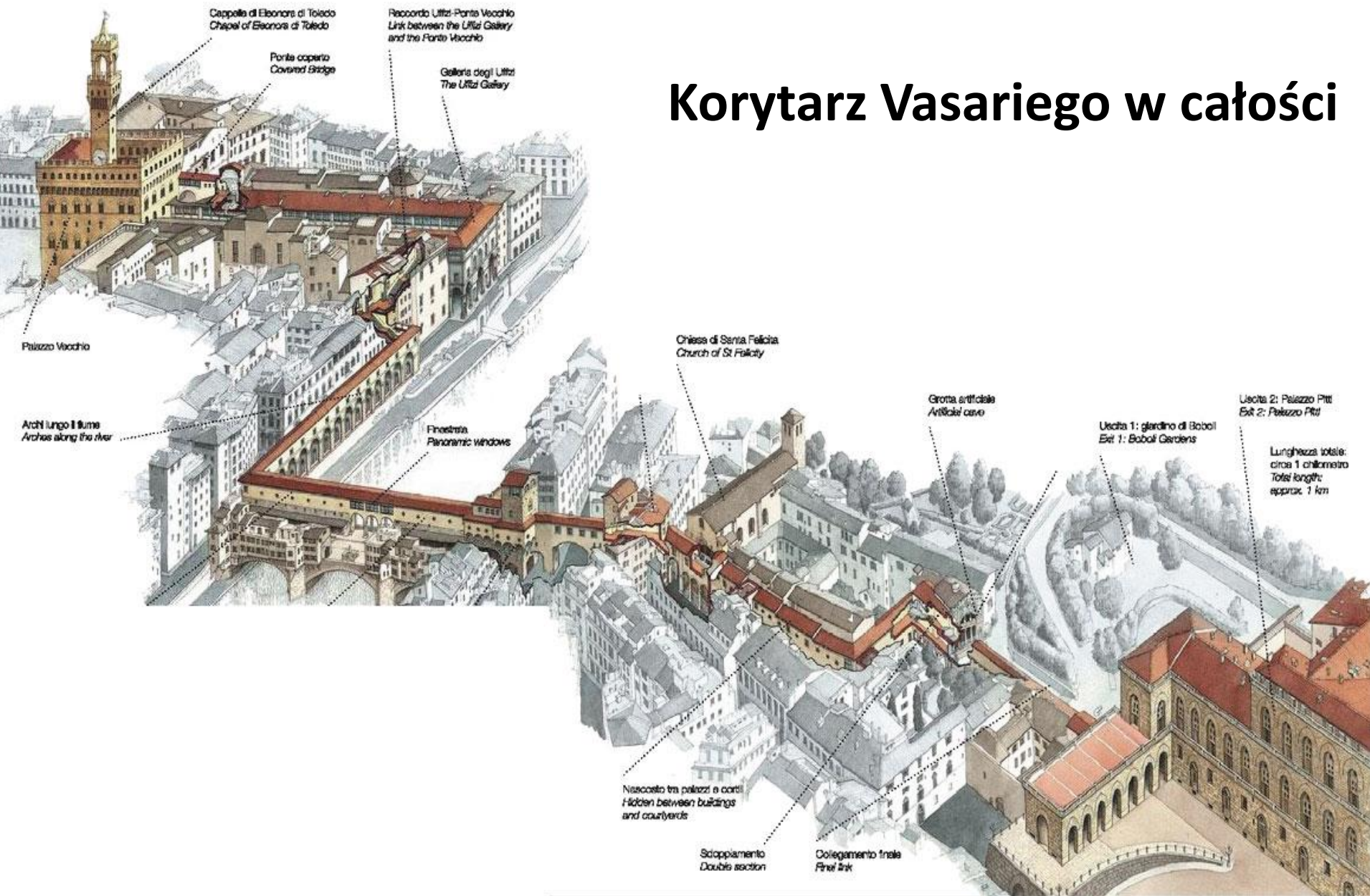
Górny poziom mostu stanowi korytarz zwany "korytarzem Vasariego" łączący Pałac Vecchio poprzez Galerię Uffizi z Pałacem Pitti. Został on zbudowany przez Giorgia Vasariego w 1565 roku, gdy rządzący miastem Kosma I Medyceusz postanowił zbudować bezpieczne przejście, które pozwoli mu przejść spokojnie pomiędzy dwoma należącymi do niego pałacami, bez kontaktu z mieszkańcami miasta.

Dzisiaj przejście to jest galerią sztuki.

(Dwaj Medyceusze: Julian i Aleksander zginęli z rąk zamachowców.)

Korytarz Vasariego
Fragment

Korytarz Vasariego w całości

Wnętrze korytarza Vasariego współcześnie

Widok z okna w korytarzu Vasariiego

Palazzo Vecchio przy Piazza della Signoria

**Palazzo Vecchio,
Palazzo della Signoria**
jedna z najbardziej znanych
budowli we Florencji,
reprezentująca
wybitne walory
architektoniczno-artystyczne.

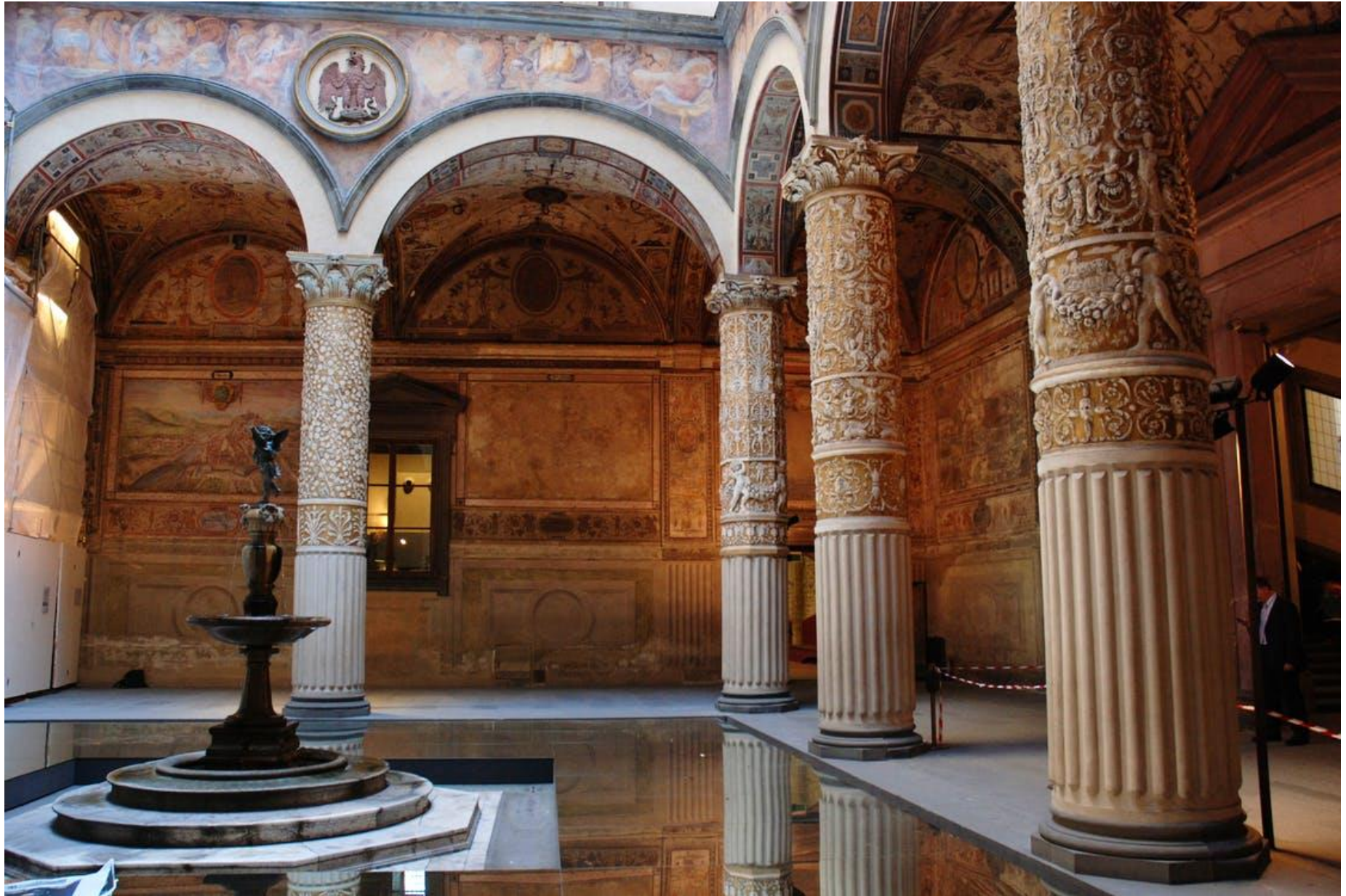

Między budynkami widać Korytarz Vasariego
łączący Uffizi z Palazzo Vecchio.

Dziedziniec Palazzo Vecchio

Palazzo Vecchio, Palazzo della Signoria, jedna z najbardziej znanych budowli we Florencji, reprezentująca wybitne walory architektoniczno-artystyczne.

Służyła w przeszłości jako siedziba rady miejskiej. Ta budowla została wzniesiona w XIII w. przez Arnolfa di Cambio, rozbudowana w XIV-XVI w. w stylu renesansowym.

W latach 1343-1592 wprowadzono wiele zmian (najwięcej w 1540 na polecenie Kosmy I, który zamieszkiwał pałac od 1537 do momentu przeprowadzki do Palazzo Pitti).

W salach reprezentacyjnych znajdują się m.in. freski G. Vasariego, a także cenne zbiory sztuki, m.in. malowidła szkoły tokańskiej, oraz obrazy H. Memlinga, P.P. Rubensa, Veronesa i Tintoretta.

Wnętrze Palazzo Vecchio

Dawid

rzeźba Michała Anioła z 1504 r.

*(Przed Palazzo Vecchio – kopia.
Oryginał w muzeum Akademii)*

Galeria Uffizi

Galeria sztuki. Projekt architektoniczny Giorgio Vasari.
Kompleks budynków w kształcie litery „U”

Galeria Uffizi
(po prawej stronie)
Widok od strony
rzeki Arno
w stronę Palazzo
Vecchio

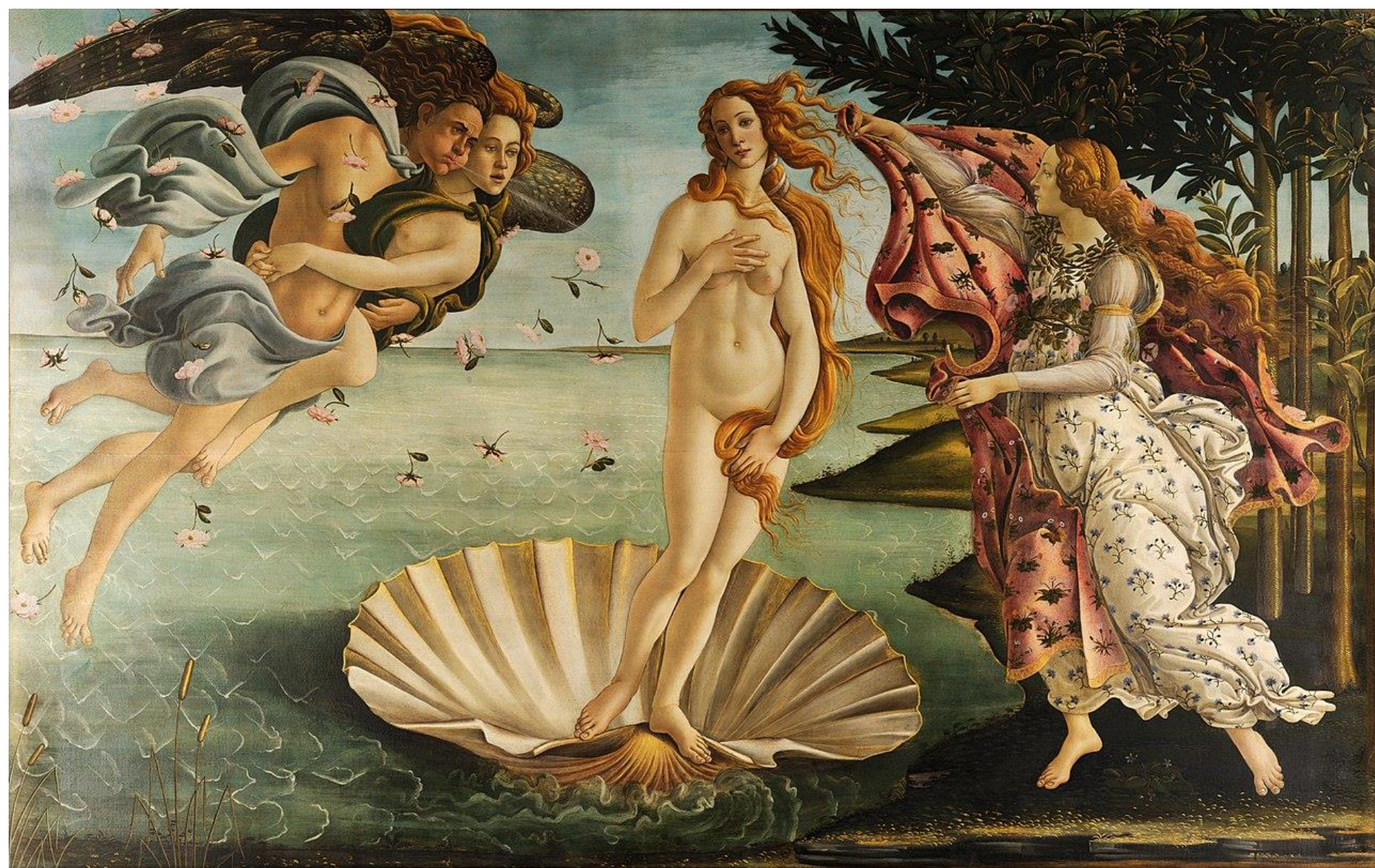

Simone Martini

Zwiastowanie (ok. 1333)

Sandro Botticelli. Narodziny Wenus (1484 – 1486)

Leonardo da Vinci.
Zwiastowanie
1470 -1473

Galeria Akademii (Galleria dell'Accademia)
znajduje się w pobliżu kościoła św. Marka.
Jest to florencka Akademia Sztuk Pięknych
i zarazem jedna z ważniejszych galerii sztuki.

Została założona w 1563 roku,

jeszcze za panowania Kosmy I,

jako pierwsza w Europie uczelnia kształcąca
w rysunku, malarstwie i rzeźbie (początkowo jej
siedzibą był klasztor kościoła Santissima Annunziata).

Jednym z najcenniejszych dzieł znajdujących się w

galerii jest monumentalny posąg Dawida

będący najstłynniejszą rzeźbą autorstwa

Michała Anioła Buonarrotiego.

Galeria Akademii

Fasada kościoła Santa Maria del Carmine

Kaplica Brancacci
w kościele
Santa Maria
del Carmine.

*Tu znajdują się
najwybitniejsze freski
Masaccia.*

Masaccio

Fresk w kaplicy Brancaccich

Grosz czynszowy

↓ *Św. Piotr uzdrawia chorego*

Masaccio

*Wygnanie
z raju*

Kościół Santa Maria Novella

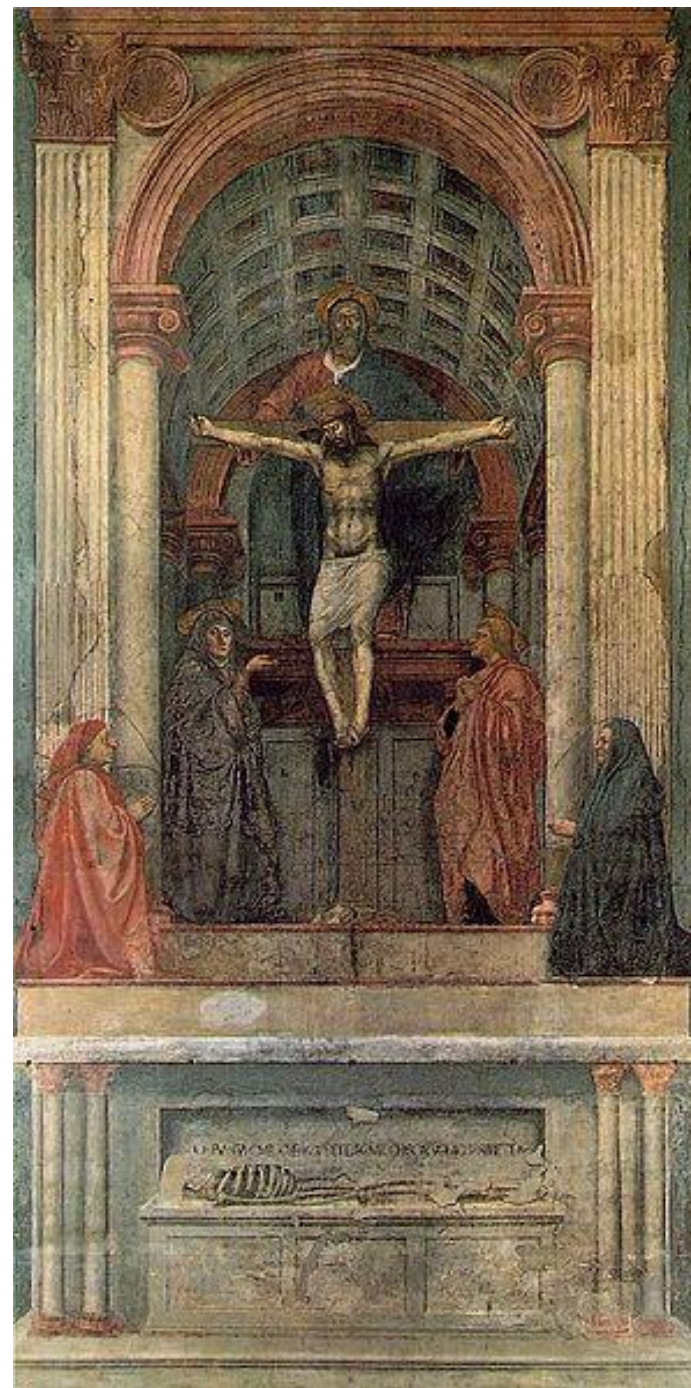

Masaccio

Trójca Święta

Fresk w kościele
Santa Maria Novella.

*(Perspektywa linearna użyta
pierwszy raz w malarstwie)*

**Kościół
Świętego Krzyża
(*Santa Croce*)**

Kościół Santa Croce (Św. Krzyża) we Florencji

jedna z najważniejszych świątyń franciszkańskich we Włoszech, bazylika mniejsza. Mieści się przy placu Św. Krzyża (*Piazza di Santa Croce*), ok. 800 metrów na południowy wschód od florenckiej katedry.

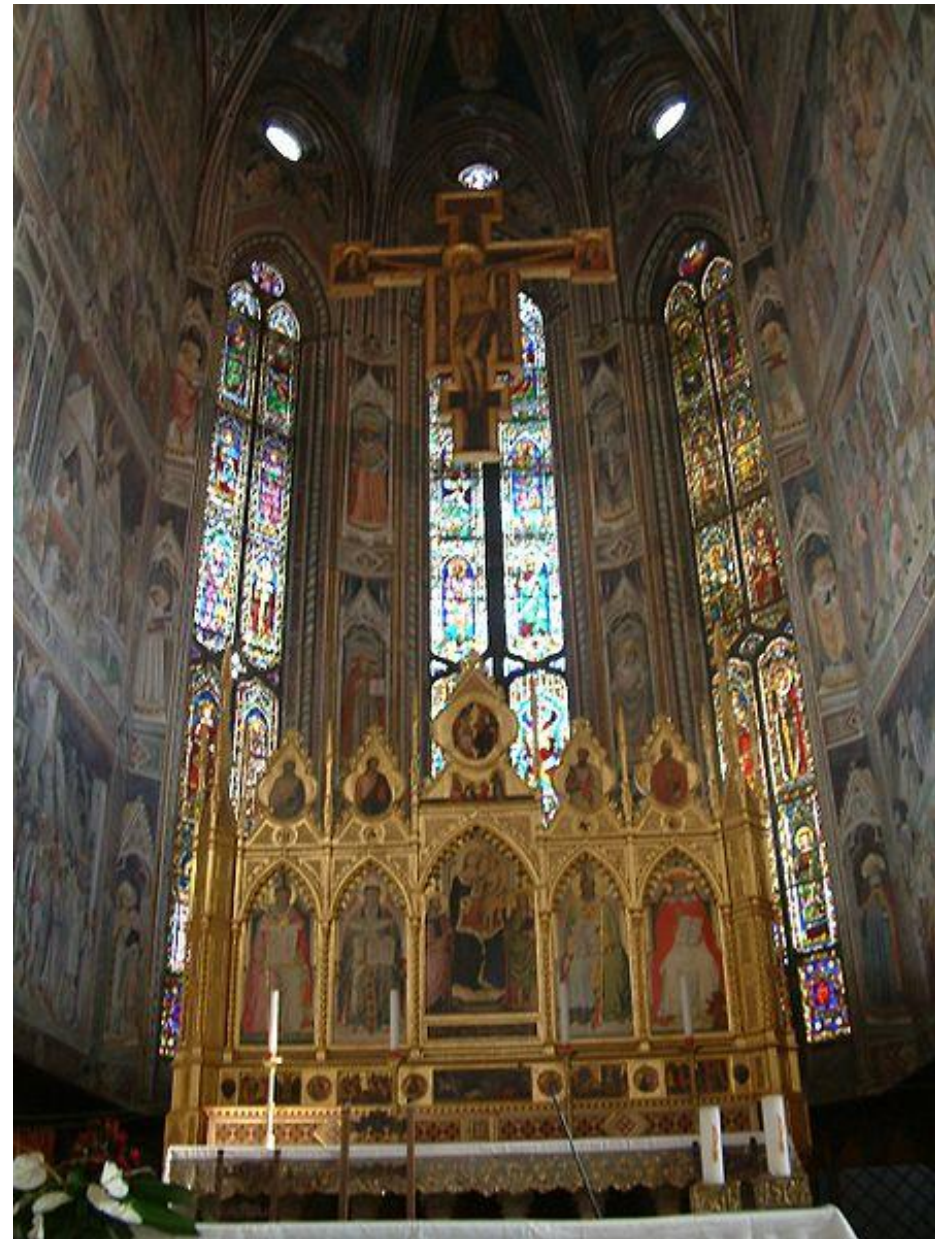
Najprawdopodobniej został zaprojektowany przez Arnolfo di Cambio, mistrza kierującego budową od chwili jej rozpoczęcia w dniu 3 maja 1294 r. Budowa była kontynuowana do 1442.

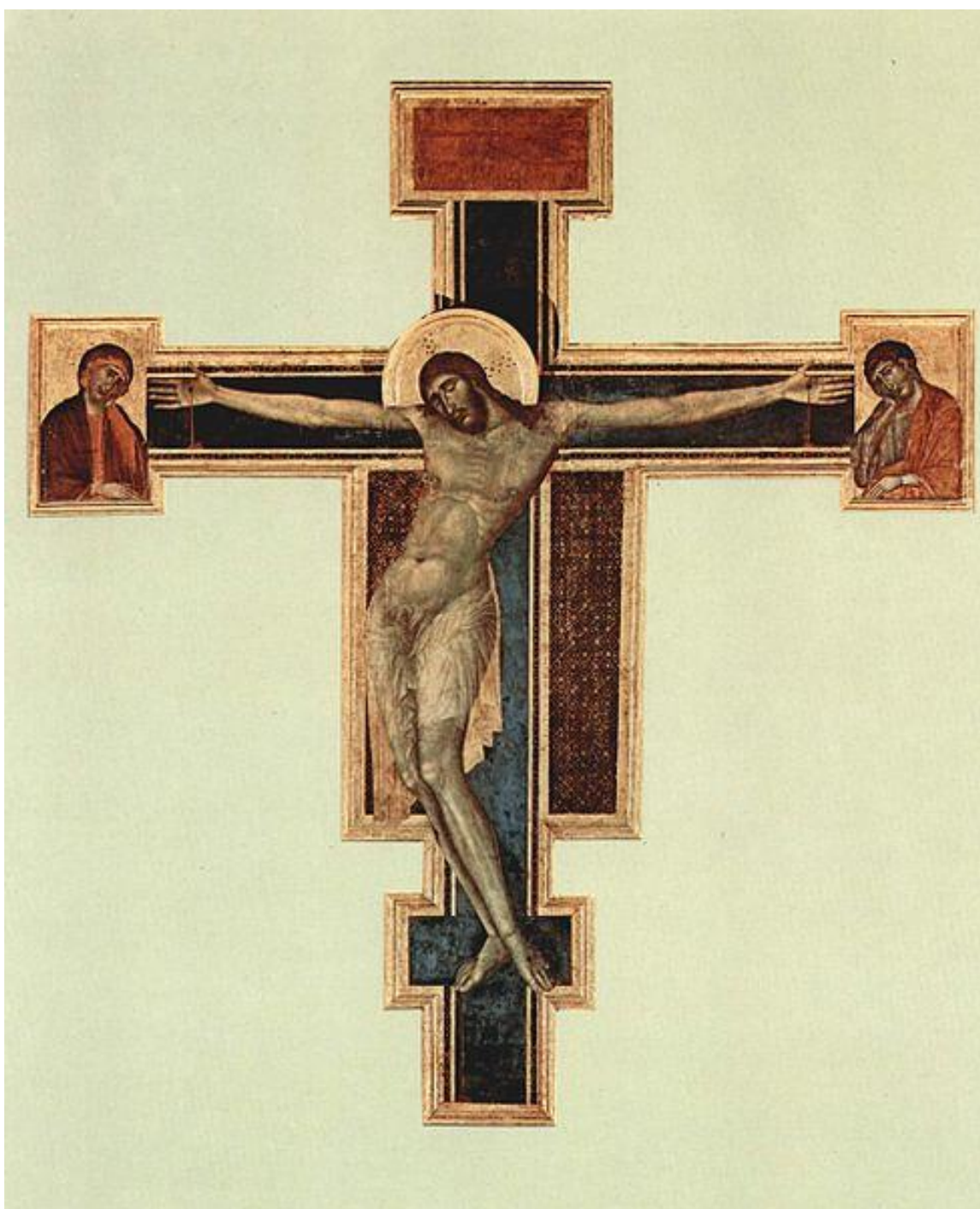
W XV wieku dobudowano nowe kaplice, dziedziniec klasztoru (według projektu Filippo Brunelleschi). Trwały też prace związane z upiększaniem wnętrza.

Neogotycka fasada zwieńczona trzema tympanonami została zaprojektowana przez N. Matasa w XIX wieku.

Również neogotycka dzwonnica pochodzi z okresu późniejszego. Projekt G. Baccaniego zrealizowano w 1847 r

Wnętrze kościoła Santa Croce

Cimabue
Krucyfiks
(ok. 1265)
tempera
na drewnie

Nagrobek Michała Anioła

**Nagrobek
Galileusza**

Wnętrze nawy głównej kościoła Santa Croce

Ciekawym obiektem dla Polaków
jest *kaplica Salvatic* z nagrobkiem
Zofii Zamojskiej z rodu Czartoryskich,
której to przyszło we Florencji umrzeć w 1837 roku.

Innym artystycznym dziełem są dwie płaskorzeźby
Toefila Lenartowicza – drzwi nagrobka
Zofii z Kickich Cieszkowskiej
oraz epitafium jednego z powstańców styczniowych
włoskiego pochodzenia, **Stanisława Bechiego**
wraz ze sceną jego śmierci (został rozstrzelany).
Znajdziemy tu także nagrobek
Michała Borgii-Skotnickiego.

Nagrobek Zofii Zamojskiej z Czartoryskich

24 czerwca na placu przed kościołem Santa Croce odbywa się Calcio Storico, a dokładniej mówiąc Calcio Fiorentino. To pierwotna forma włoskiej piłki nożnej, która swoje korzenie ma w XVI wieku! Zasady gry zostały ustanowione i opublikowane po raz pierwszy w 1580.

Mecze toczono na polu z piasku, gdzie bramki wyznaczały “szczeliny” po przeciwnych stronach węższych części boiska. Każda drużyna składała się aż z dwudziestu siedmiu zawodników, którzy mogli korzystać zarówno z nóg, jak i rąk. Celem gry było oczywiście zdobycie większej liczby bramek niż przeciwnik. Starcie trwało równo pięćdziesiąt minut, a prawidłowości przebiegu pilnował sędzia główny, sześciu liniowych i tak zwany mistrz pola. Wedle wielu przekazów, gra sama w sobie była brutalna na tyle, że niejednokrotnie zawodnicy swój udział kończyli trwałym kalectwem.

Dozwolone jest tu niemal wszystko: **walka wręcz, uderzenia łokciami, można dusić, uderzać pięścią, głową i łokciem**, a nawet **kopać leżącego**. Nie ma zmian, **nie ma zawodników rezerwowych**, kontuzjowany zawodnik zmniejsza skład swojej drużyny, nierzadko znoszony na noszach z boiska.

Boisko do gry w Calcio Storico

Kaplica Medyceuszy we Florencji (Nowa Zakrystia)

Mieści się przy kościele San Lorenzo we Florencji. Stanowi formę mauzoleum. Jej pierwszym architektem był Michał Anioł (rozpoczął ok. 1534), zaś budowę dokończył Giorgio Vasari w roku 1557.

Znajdują się w niej nagrobki
Lorenza II di Piero de' Medici (księcia Urbino)
wraz z rzeźbami *Poranka* i *Zmierzchu*
oraz Giuliana di Piero de' Medici
z rzeźbami *Dnia* i *Nocy*,
wykonane przez Michała Anioła.

Fasada kościoła San Lorenzo

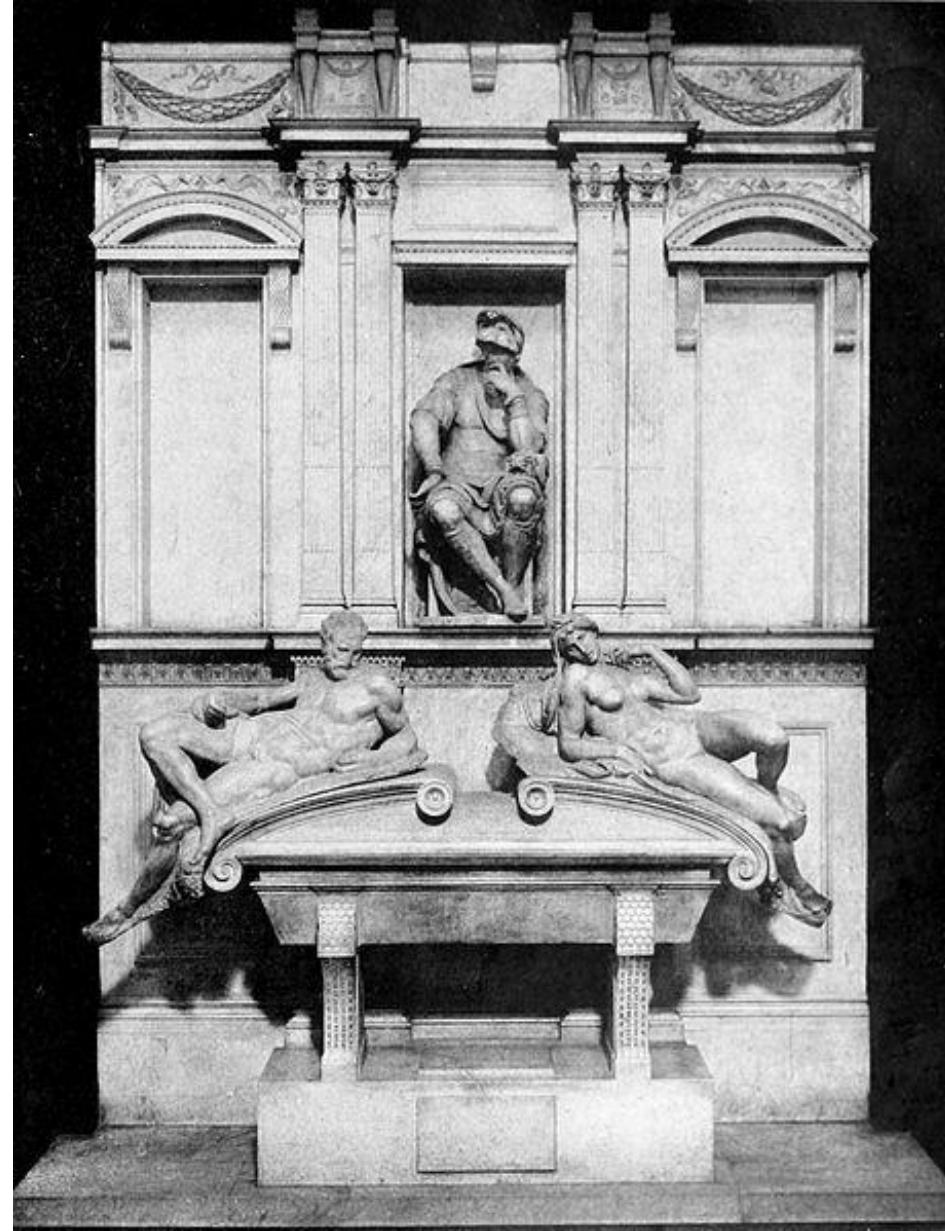

Nagrobek
Giuliana di Piero de Medici

Nagrobek Lorenza de Medici

Bazylika Santo Spirito - bazylika we Florencji wybudowana według projektu Brunelleschiego w okresie od 1435 do około 1500 roku.

Powstała w miejscu wcześniejszego kościoła założonego przez augustianów około 1250 roku.

Nawa główna Santo Spirito

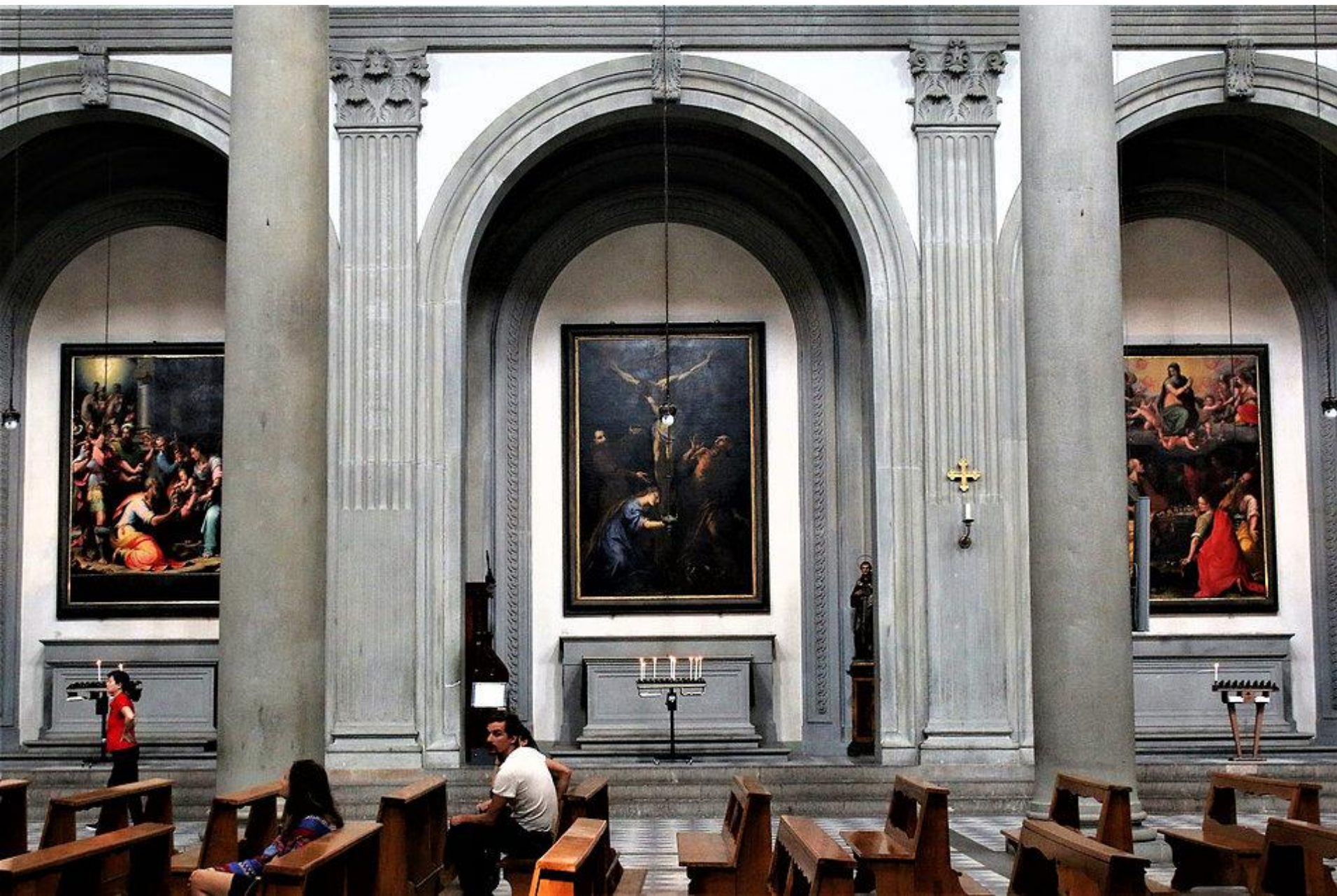
Wewnątrz kościoła,
poza ołtarzem głównym
zbudowanym w 1607 roku
przez Giovanniego
Cacciniego, znajduje się
38 ołtarzy bocznych
zdobionych XV i XVI
wiecznymi obrazami
i rzeźbami autorstwa
m.in.

**Domenico Ghirlandaio,
Cosimo Rosselli
i Filippino Lippi.**

*To właśnie malowidła
przyciągają tu miłośników
malarstwa włoskiego*

Ściany kościoła dekorują dzieła wielkich mistrzów

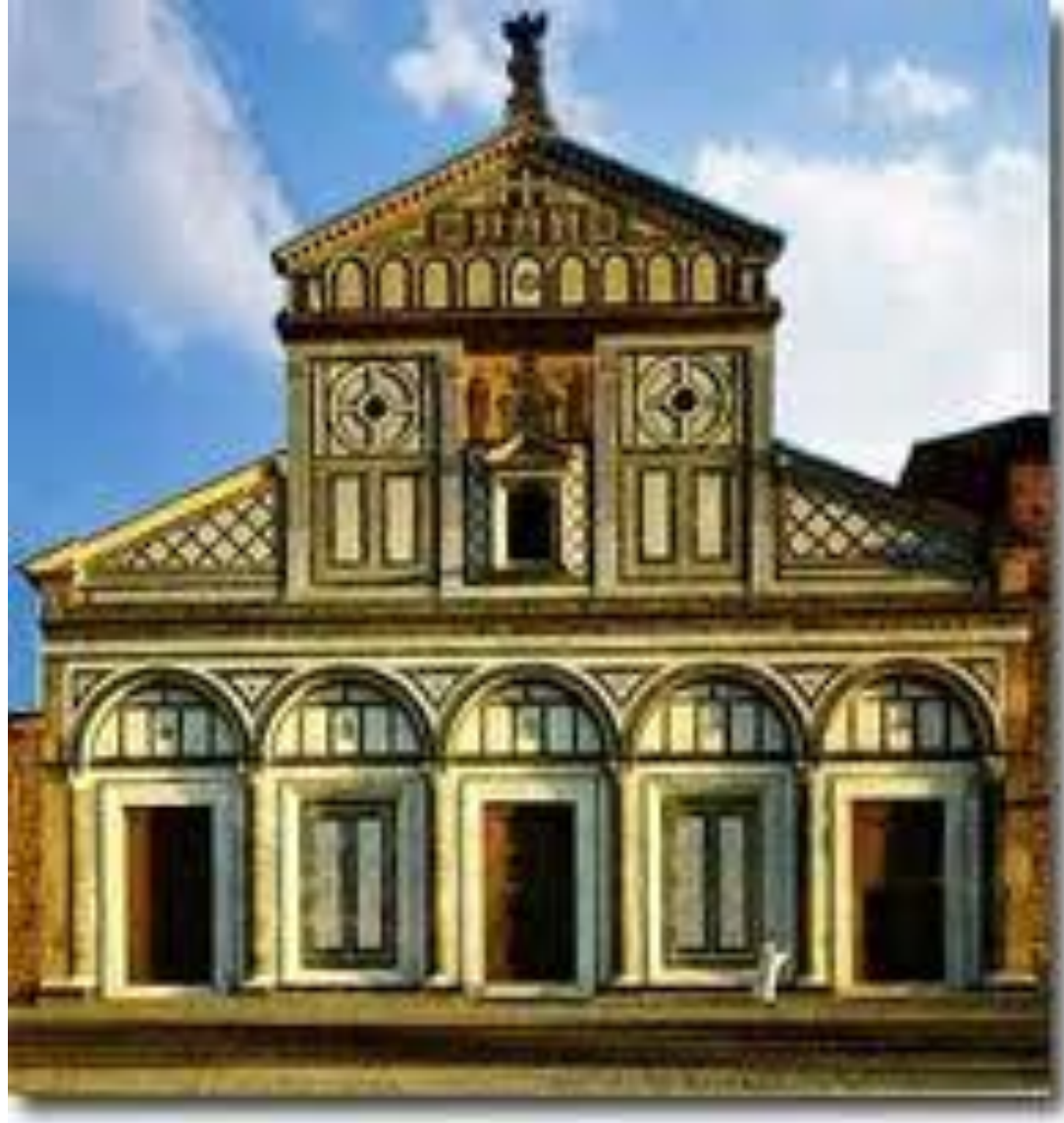
Krucyfiks przypisywany młodocianemu Michałowi Aniołowi

San Miniato al Monte

Kościół zbudowany
w miejscu
wczesnochrześcijańskiej
świątyni przez zakon
benedyktynów.

Budowę rozpoczęto
w 1070,
a zakończono
w 1207.

San Miniato al Monte

Świątynia położona jest na wyniosłym wzgórzu, od południa górującym nad doliną rzeki Arno.

Jej powstanie wiąże się z postacią pierwszego miejscowego męczennika Świętego Miniasa, który zginął za wiarę w połowie III wieku, za panowania cesarza Decjusza.

Budowę obecnej bazyliki rozpoczęto w roku 1013.

Wnętrze kościoła jest okazałe i pochodzi głównie z połowy XI wieku. Główna część nawy z XV-wieczną kaplicą Krzyża Św., pod którą znajduje się krypta z kośćmi świętego patrona kościoła, prowadzi do położonego wyżej chóru i prezbiterium.

W chórze znajduje się romańska ambona z roku 1207 oraz wspaniała mozaika na ścianie absydy z roku 1297 z kompozycją powtarzającą tę z fasady. Dominuje w niej Chrystus Tronujący.

Za prezbiterium, w zakrystii ściany pokrywają XIV-wieczne freski przedstawiające sceny z życia św. Benedykta.

Obok kościoła znajduje się nieduży cmentarz z ciekawymi nagrobkami

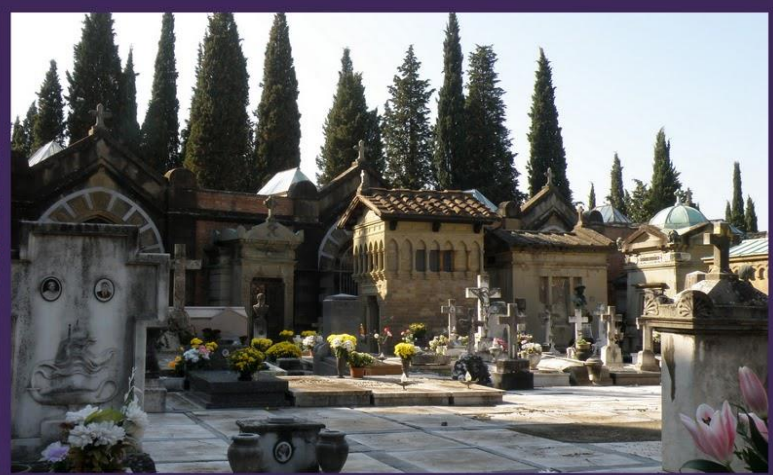

Panorama Florencji z tarasu San Miniato

Cmentarz przy San Miniato

**Muzeum Św. Marka (wł. *Museo di San Marco*)
znajduje się we Florencji w kompleksie dominikanów San Marco.
Kompleks składa się z klasztoru i kościoła.**

Fra Angelico, malarz fresków

Fra Angelico, właśc. Guido di Pietro da Mugello (ok. 1387-1455) - włoski malarz religijny wczesnego renesansu, dominikanin, błogosławiony Kościoła Katolickiego.

Urodził się pod Florencją. Według przekazu włoskiego historiografa sztuki, architekta i malarza Giorgio Vasariego będąc już wykształconym malarzem Fra Angelico w wieku 20 lat wstąpił do klasztoru dominikanów w Fiesole w pobliżu Florencji, gdzie przybrał imię Giovanni da Fiesole. Ponieważ mówiono, że maluje pięknie jak aniołowie, przylgnął do niego przydomek "Fra Angelico".

W 1438 r. Fra Angelico rozpoczął prace w klasztorze San Marco we Florencji. W ciągu około 12 kolejnych lat ozdobił freskami 40 cel zakonnych. Malowidła te przedstawiają narodziny, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa.

Fresk z celi nr 7 ↓

**↑ Fresk z krużganków
klasztornych**

Chrystus – pielgrzym przyjmowany przez dwóch Dominikanów

Zwiastowanie (1450)

Na korytarzu klasztornym

Pałac Bargello
*Palazzo del
Bargello*
**we Florencji został
zbudowany
w 1255 r.
jako siedziba
trybuna ludowego**

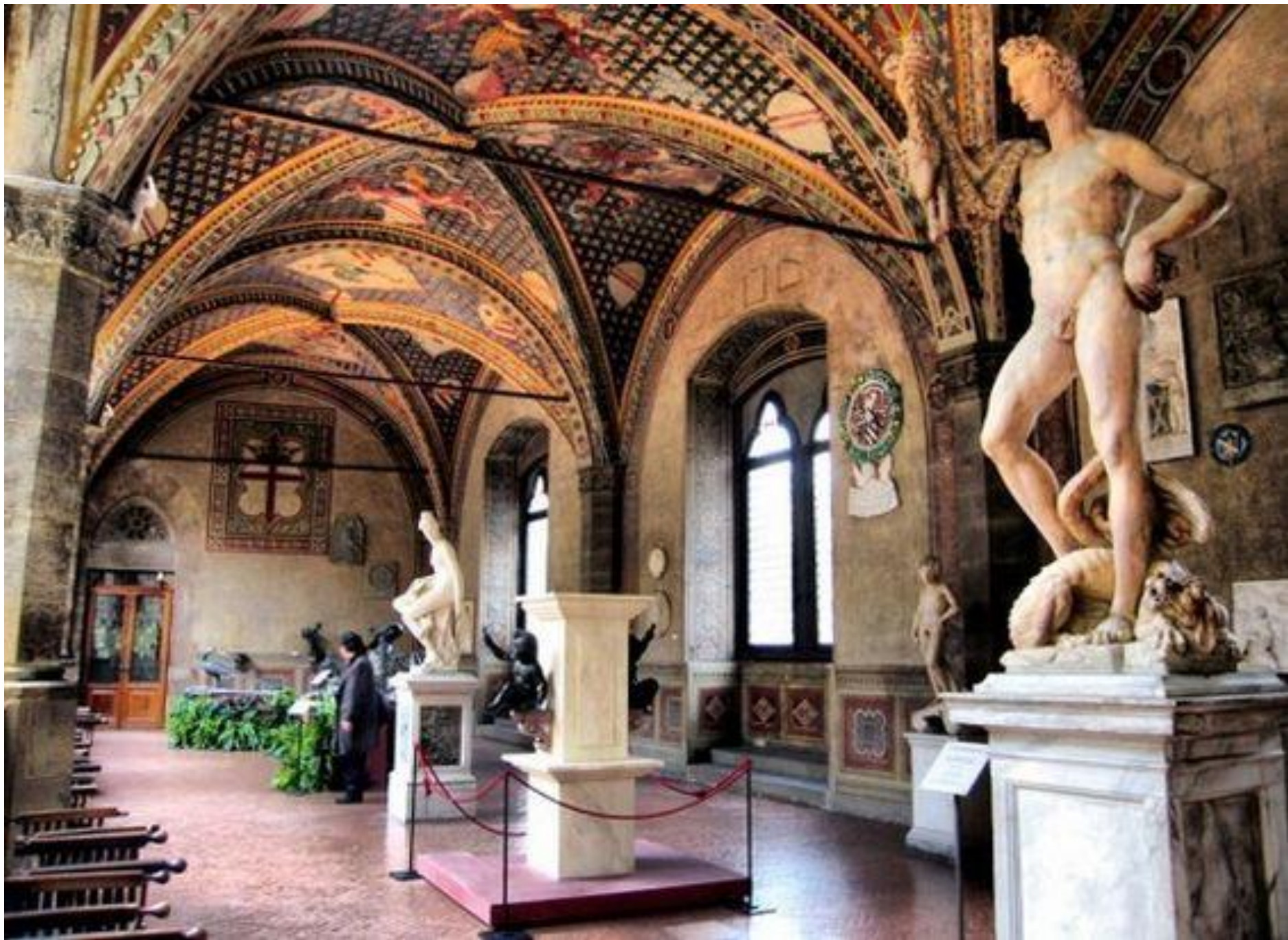
Palazzo del Bargello

W latach późniejszych w jego pomieszczeniach mieścił się urząd rady sądowniczej i podesty, czyli naczelnika administracji i wojska (*Palazzo del Podesta*). Od 1574 pałac stał się siedzibą prefekta policji. Jego obecna nazwa związana jest z nazwiskiem prefekta.

Pałac to budowla zwieńczona blankami, które podparte są z zewnątrz arkadowymi konsolami z przylegającą wysoką wieżą. Skrzydła pałacu rozplanowano wokół wewnętrznego dziedzińca, który z trzech stron obiegają arkadowe krużganki.

W XIV wieku dobudowano górne piętro loggii i zewnętrzne schody umożliwiające do nich dostęp. Ściany dziedzińca zdobią liczne herby prefektów policji i sędziów.

Budynek jest typowym przykładem włoskiego pałacu miejskiego.

W 1859 r. w pomieszczeniach pałacu umieszczono zbiory Muzeum Narodowego, głównie rzeźby.

Palazzo Strozzi

florencki,
renesansowy
pałac
zaprojektowany
przez Benedetto
da Maiano
i wybudowany
w latach
1489 – 1538
na polecenie
Filippo Strozzi.

W dolnej części elewacji znajduje się portal zamknięty szerokim łukiem, po jego bokach rząd prostokątnych okien. Wyżej, pomieszczenia dwóch pięter oświetlają dwudzielne okna w górnej części zamknięte łukami. Budynek wieńczy podwójny, ząbkowany gzyms zaprojektowany przez Il Cronaca (Simone del Pollaiuolo). Płaszczyzny kamiennej, rustykalnej elewacji zdobi boniowanie.

Przez portal i znajdującą się za nim sień wchodzi się na prostokątny, wewnętrzny dziedziniec otoczony krużgankami usytuowanymi w trzech poziomach. Stanowią one układ komunikacyjny umożliwiającymi dostęp do poszczególnych pomieszczeń. Loggie pięter są zamknięte oknami.

Pałac wygląda z zewnątrz jak twierdza, ponieważ zależało na bezpieczeństwie mieszkańców. Wnętrze natomiast bogate było w zdobienia i wypełnione dziełami sztuki.

Orsanmichele

Orsanmichele – to kościół znajdujący się w dolnej części budowli przeznaczonej niegdyś do handlu zbożem. W 1380 roku budynek został przebudowany na cele sakralne. Na zewnętrznych ścianach kościoła znajdują się nisze z posągami, wykonanymi przez najwybitniejszych artystów włoskich. Znajdują się tam dzieła takich twórców jak: Lorenzo Ghiberti, Andrea del Verrocchio, Donatella, Nanniego di Banco oraz wielu innych.

Wnętrze Orsanmichele

Pałac Pitti – ten renesansowy pałac leży na południowym brzegu rzeki Arno i z zewnątrz przypomina twierdzę. Wybudowany został w połowie XV wieku na polecenie **Luca Pittiego**.

Kwestia architekta tego pałacu nie została nadal wyjaśniona, możliwe jednak że autorem projektu był **Filippo Brunelleschi**. W połowie XVI wieku Pałac wszedł w posiadanie Medyceuszów. Na ten największy obecnie (we Florencji) kompleks muzealny składają się: *Galleria Palatina*, *Galleria d'Arte Moderna*, *Museo degli Argenti* oraz *Galleria del Costume*.

Za *Palazzo Pitti* rozciąga się **Ogród Boboli**. Założony został w roku 1549 przez **Kosmę Medyceusza Starszego** dla żony **Eleonory di Toledo**, a w 1766 został udostępniony publiczności. Jest rozległym ogrodem w stylu francuskim z licznymi fontannami i rzeźbami.

Pałac Pitti od strony ogrodów

Wnętrza Pałacu Pitti

Ogród Boboli

Biblioteka Laurenziana

Zbiór ponad 11 tysięcy
manuskryptów i 4,5 tysiąca książek,
pochodzących z prywatnych zbiorów
rodziny Medyceuszy. Biblioteka
została zaprojektowana przez
Michała Anioła. Mieści się w
kompleksie bazyliki San Lorenzo.
Szczególną wartość architektoniczną
ma westybul

ze słynnymi, monumentalnymi
schodami, zaprojektowanymi przez
Michała Anioła w postaci
strumienia lawy.

**Westybul jest przełomem
architektonicznym, połączeniem
idei manieryzmu i baroku.**

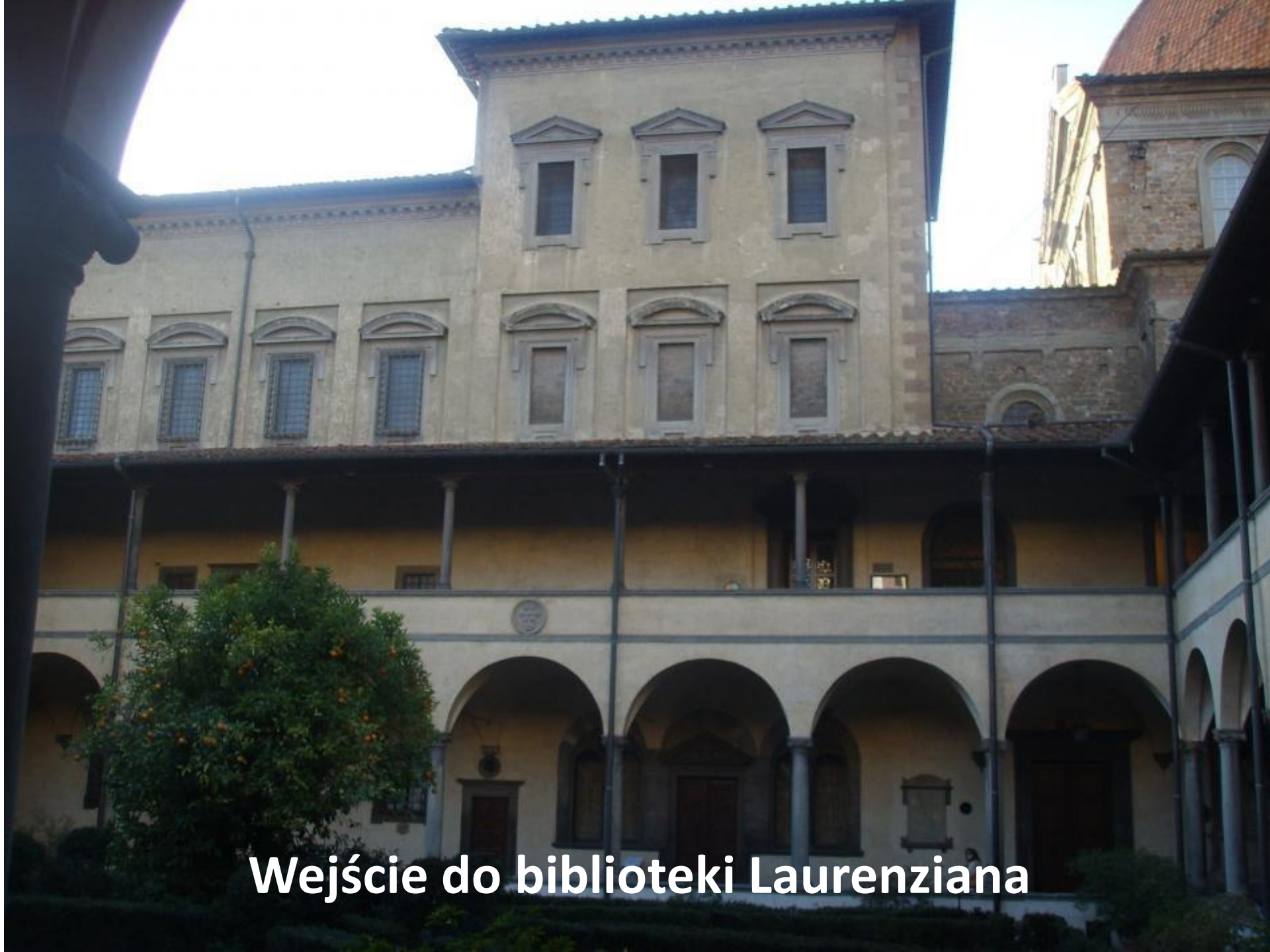
**To wyłamanie się
z klasycznego myślenia.**

Lektorium

Wejście do biblioteki Laurenziana

Szpital Niewiniątek

Szpital Niewiniątek – budowla wzniesiona została z inicjatywy florenckiego cechu złotników i jedwabników w 1419 – 1424 na placu *Santissima Annunziata* we Florencji. Projekt budowy wykonał, jeden z członków tego cechu **Filippo Brunelleschi**.

Budynek przeznaczony był na ochronę dla porzuconych dzieci. Szpital Niewiniątek uznawany jest za jedna z najwcześniejszych budowli renesansowych. Na szczególną uwagę zasługują loggia, które stanowią symbol rozwijającej się architektury i sztuki renesansu. Brunelleschi zastosował tu wzorce zaczerpnięte z różnych budowli antycznych. Połączenie tych wzorów znakomicie oddaje charakter sztuki renesansowej.

Aktualnie w budynku tym mieści się *Galleria dello Spedale degli Innocenti* - Galeria Sztuki Renesansowej.

Uwagę zwracają dekoracyjne medaliony autorstwa **Andrei della Robbia** ilustrujące pielęgnację niemowląt.

Andrea della Robbia. Ceramiczne medaliony.

Pałac Rucellai (*Palazzo Rucellai*)

Zbudowany w latach 1446 - 1457 na zamówienie **Giovanniego Rucellai**, który wzbogacił się na imporcie cennego czerwonego barwnika (*oricello*) wytwarzanego z wodorostów rosnących u wybrzeży Majorki.

Architektem budynku był **Leon Battista Alberti**, który zaprojektował pałac ściśle według klasycznych porządków architektonicznych (*wielki porządek*).

Na gzymsie budynku wyrzeźbione są symbole rodów **Rucellai** - wzdęte żagle i **Medyceuszy** - obręczka - ponieważ żoną **Giovanniego** była **Lukrecja de'Medici**.

Renesansowe
pałace miejskie znacznie
różniły się
od wystawianych poza
murami miejskimi
ze względu
na szczupłość miejsca
oraz
względny bezpieczeństwa
mieszkańców.

**Charakterystyczny,
renesansowy
detal
architektoniczny**

Symbole połączonych rodów

Dziękuję

